

Návrh na poskytnutie finančnej pomoci obciam a samosprávnym krajom na vyplatenie 800 eur odmeny pre zamestnancov v originálnych kompetenciách

V rámci kolektívneho vyjednávania o kolektívnej zmluve vyššieho stupňa v štátnej službe na roky 2025 - 2026 a kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na roky 2025 - 2026 (ďalej len „KZVS vo verejnej službe“), ktoré sa uskutočnilo 17. septembra 2024 na Úrade vlády SR, sa reprezentatívni zástupcovia vlády a vyššie odborové orgány (Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky a Nezávislé kresťanské odbory Slovenska) dohodli, že v roku 2025, vo výplatnom termíne za mesiac máj, bude štátnym zamestnancom a zamestnancom pri výkone práce vo verejnom záujme vyplatená odmena v sume 800 eur.

Napriek tomu, že k uzavretiu KZVS vo verejnej službe doposiaľ nedošlo, má štát záujem, aby boli odmeny zamestnancom vyplatené v dohodnutom termíne (vo výplatnom termíne za mesiac máj).

V nadväznosti na rokovania zástupcov samosprávy a Ministerstva financií SR (ďalej len „ministerstvo financií“) budú vnútornou realokáciou v štátnom rozpočte na rok 2025, v kapitole Všeobecná pokladničná správa, vyčlenené finančné prostriedky v sume 95 358 127 mil. eur na kompenzácie výdavkov pre obce a samosprávne kraje v súvislosti s vyplatením odmeny v sume 800 eur zamestnancom v rámci originálnych kompetencií obcí a samosprávnych krajov. Finančné prostriedky budú obciam a samosprávnym krajom poukázané v súlade s údajmi, ktoré boli poskytnuté od samosprávnych krajov, Združenia miest a obcí Slovenska a Úniou miest Slovenska v prílohe tohto materiálu. Finančná pomoc pre samosprávne kraje bude v sume 12 419 116 eur poskytnutá formou odpustenia časti nesplatených návratných finančných výpomocí poskytnutých v predošlých rokoch zo štátnych finančných aktív. Obce a samosprávne kraje zabezpečia vyplatenie odmeny tak, aby neprišlo k porušeniu zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci).

Podmienky pre vyplatenie odmeny (v zmysle podmienok dohodnutých v rámci kolektívneho vyjednávania o kolektívnych zmluvách vyššieho stupňa v štátnej službe a vo verejnej službe)

- druh odmeny

Odmeny sa vyplatia ako

- odmeny za prácu pri príležitosti obdobia letných dovolení podľa § 20 ods. 1 písm. f) zákona č. 553/2003 Z. z.
- peňažné plnenie, ktoré môže zamestnávateľ poskytnúť zamestnancovi za prácu pri príležitosti obdobia letných dovolení podľa § 118 ods. 4 písm. a) Zákonníka práce

- plnenie pracovných úloh

- odmeny budú vyplatené tým zamestnancom, ktorí v období od 1. januára 2025 do 31. mája 2025 vykonávali prácu aspoň v minimálnom rozsahu (t. j. podmienkou pre vyplatenie odmeny nie je vykonávanie práce počas celého uvedeného obdobia)
- odmeny budú vyplatené všetkým oprávneným zamestnancom v sume 800 eur (t. j. nekrátia sa v závislosti od rozsahu vykonanej práce v uvedenom období)
- odmeny nebudú vyplatené tým zamestnancom, ktorí v rozhodnom období nevykonávali žiadnu prácu, a to z akéhokoľvek dôvodu (v praxi pôjde najmä o prípady materskej, otcovskej alebo rodičovskej dovolenky, dlhodobej práceneschopnosti, poskytnutého pracovného voľna, uvoľnenia na výkon verejnej funkcie a pod.)

- odmena pri kratšom pracovnom úväzku

- Ak zamestnanec vykonáva prácu v kratšom týždennom pracovnom čase, ako je ustanovený týždenný pracovný čas, odmena sa bude zamestnancovi pomerne krátiť. Splnenie tejto podmienky sa posudzuje k 31. máju 2025.
- V prípade, ak má zamestnanec so zamestnávateľom uzatvorených viac pracovných pomerov, pre účely vyplatenia odmeny sa posudzuje každý pracovný pomer samostatne.

- termín vyplatenia odmeny

Odmeny budú vyplatené vo výplatnom termíne za mesiac máj 2025 (t. j. poukázané zamestnancom v mesiaci jún 2025).

Dotácie pre obce, mestá, mestské časti Hlavného mesta SR Bratislava a mesta Košice aj samosprávne kraje v celkovej výške 95 358 127 eur uvoľní ministerstvo financií v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) Výnosu Ministerstva financií Slovenskej republiky z 9. decembra 2005 č. 26825/2005 – 441 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov z kapitoly Všeobecná pokladničná správa a v členení podľa prílohy k uzneseniu vlády.

O poskytnutí dotácie budú obce a samosprávne kraje informované formou oznámenia o poskytnutí dotácie. Oznámenie o poskytnutí dotácie bude okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj informácie o právach a povinnostiach obcí a samosprávnych krajov. Ministerstvo financií, v ktorého pôsobnosti je poskytnutie tejto dotácie, vydá a doručí toto oznámenie obci a samosprávnemu kraju. Oznámená suma dotácie v členení podľa prílohy k uzneseniu vlády je konečná a nebude sa dodatočne meniť.

Dotáciu bude možné použiť na úhradu bežných výdavkov súvisiacich s výkonom samosprávnych pôsobností obcí a samosprávnych krajov na zabezpečenie vyplatenia odmeny v sume 800 eur zamestnancom v rámci originálnych kompetencií obcí a samosprávnych krajov. Za oprávnené budú považované výdavky, ktoré vznikli a boli uhradené alebo budú uhradené v období od 1. mája 2025, pričom obce a samosprávne kraje budú môcť použiť poskytnutú dotáciu v zmysle § 8 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do 30. júna 2025. Zúčtovanie dotácie je povinný príjemca dotácie predložiť v termíne do 31. októbra 2025 v elektronickom dotačnom systéme ministerstva financií (<https://mfsr.egrant.sk/>).

Návratné finančné výpomoci boli poskytnuté bezúročne samosprávnym krajom na základe rozhodnutí vlády SR (uznesenia vlády SR č. 521/2018, č. 160/2019, č. 352/2019 a č. 474/2020) na rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, mostných objektov a rozvoj cestnej infraštruktúry v celkovej výške 147 mil. eur. Z tejto sumy boli odpustené na základe rozhodnutia vlády v roku 2024 návratné finančné výpomoci vo výške 20 mil. eur a aktuálne ostali nesplatené záväzky samosprávnych krajov v celkovej výške 102,5 mil. eur. V rámci predkladaného materiálu sa navrhuje finančná pomoc vo vzťahu k vyplateniu odmien pre zamestnancov samosprávnych krajov variantne. Okrem priamej finančnej pomoci aj formou odpustenia návratných finančných výpomocí v sume 12 419 116 eur (pre Košický samosprávny kraj, Banskobystrický samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj, Trnavský samosprávny kraj, Žilinský samosprávny kraj a Nitriansky samosprávny kraj).

Podľa § 13 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov štátne finančné aktíva možno znížiť len na základe rozhodnutia vlády SR, preto sa materiál predkladá na rokovanie vlády SR.